

Jelentés a Nyelv- és Irodalomtudományi Osztály munkájáról.

Az I. osztályhoz a nyelv- irodalom és zenetudománynak és a klasszika-filológia megfelelő részeinek művelése tartozik. Az osztályra és a hozzátartozó tudományterületekre fontos feladatok hárulnak a magyar dolgozók egyre növekvő kulturális szükségleteinek kielégítése terén. E feladatok megoldására annál nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk, mert Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkái legközvetlenebbül ennek az osztálynak tudományterületei számára adtak döntő elvi irányítást, s a magyar és a szovjet pártkongresszus tanulságai és pártunk vezetőinek beszámolóí és tanulmányai is segítettek munkánk helyesebb alapokra helyezésében, a marxizmus-leninizmus szellemében való átszervezésében és továbbfejlesztésében. Meg kell teremtenünk a marxista magyar nyelv-, irodalom- és zenetudományt, szüntelen figyelemmel a legégetőbb gyakorlati szükségletekre, az élet, az oktatás és a népművelés igényeire. Fel kell vennünk és végig kell vívnunk a harcot minden régi maradvány és ellenséges befolyás ellen, amely akadályozza a tudomány fejlődését, népünk kulturális szükségleteinek kielégítését. A tervfeladatok kitűzésében fejlődésünk mai fokán nagymértékben érvényesítenünk kellett a káderképzés szempontjait, éppen ezért az akadémiai tervmunkálatokban is fontos szempont az egyetemi tankönyvszükséglet kielégítése.

I.

E r e d m é n y e k.

Az osztály az elmúlt három év folyamán hozzáfogott feladatainak teljesítéséhez. Létrejött az Akadémia Nyelvtudományi Intézete és az Irodalomtörténeti Dokumentációs Központ. Eredményesen lefolyt az első magyar irodalomtörténeti kongresszus és a második nyelvész kongresszus. A Nyelvtudományi Intézet keretében befejezésükhöz közelednek az Értelmező Szótár munkálatai, Sztálin elvtárs utmutatásai nyomán megkezdődött a magyar nyelvtan előkészítése, a nagyszótár régen gyűjtött anyagának rendezése, tervszerűen folyik a nyelvátlaszgyűjtés, a magyar nyelvjárások szavainak, a magyar nyelv finnugor elemeinek és a régi magyar nyelv adatainak összegyűjtése.

Megjelent Akadémiánk kiadásában Bárczi Géza könyve a Tihanyi alapító levélről, Kniezsa István könyve a magyar helyesírás történetének első szakaszáról, az Ormánysági Szótár, több finnugor szövegkiadvány, a magyarországi Szláv nyelvemlékek első kötete. Az Osztály kezdeményezésére és irányításával történt az Orosz-Magyar Szótár munkálatainak megszervezése. Sajnálatos, hogy a szótárszerkesztés ellenőrzését az Elnökség utóbb kivette az Osztály hatásköréből s csak ismételt sürgetésünkre sikerült elérni, hogy a Nyelvtudományi Intézet szótári osztályának vezetője helyet kapott a szótárkiadás ügyével érdemben foglalkozó Bizottságban. Nyelvészeink szorgalmas és érdemes munkájának elismerésül az Akadémia újjalakítása óta Pais Dezső és Bárczi Géza kapott Kossuth-díjat, s ezzel az osztály nyelvész Kossuth-díjasainak száma ötre emelkedett. Az egyetemi oktatás támogatására megindult az Egyetemi Nyelvészeti Füzetek sorozata.

A zenetudomány területén Kodály Zoltán szerkesztésében megindult a Szovjetunióban is rendkívüli érdeklődéssel és elismeréssel fogadott Magyar Népzene Tára és megjelent Szabolcsi Bence könyve a XVII. század világi

dallamairól. Mindkettőt Kossuth-díj jutalmazta, az elsőt mindaddig az egyetlen legnagyobb díj.

Az irodalomtudomány területén megjelent az idősebb irodalomtörténész nemzedék legkiválóbb tagjának, Horváth János akadémikusnak, rendszeres magyar verstana és sajtó alatt van a Reformáció koráról szóló nagy műve. Sokat tettünk az ellenforradalmi korszak szégyenletes, a nemzet érdekét eláruló tudománypolitikája súlyos mulasztásainak pótlására, nagy klasszikusaink hagyatékának gondozása, a reakciós csonkitásoktól és ferdtésektől való megtisztítása terén. Megindult az Akadémia kritikai kiadásának sorozata, Balassi, Petőfi, Arany és József Attila műveinek kiadásai. Az egyetemi oktatás támogatására szerkesztett Szöveggyűjtemények didaktikai értékük mellett tudományos szempontból is hoznak újat anyagfeltárás és marxista értékelés és fejlődésrajz szempontjából egyaránt. Marxista-leninista monográfiák kiadására akadémiai vonalon még nem került sor, de tudományos szempontból is jelentős lépés Király Istvánnak a Művelt Nép Kiadónál megjelent Mikszáth monográfiája. Folyóirat cikkekben és a magyar klasszikusok bevezetéseiben több nagy írónk marxista-leninista értékelésére és pályájuk megrajzolására történt többé-kevésbé sikerült kísérlet.

Folyóirataink, az Osztályközlemények a Nyelvtudományi Közlemények, az Acta Linguistica, Acta Orientalia, Acta Antiqua, a Magyar Nyelv, a Magyar Nyelvőr, és az Irodalomtörténet fontos kutatási eredményeket, kisebb részben elvi szempontból is fontos cikkeket hoztak nyilvánosságra. A Nyelvtudományi Intézet Közleményei és az Irodalomtudományi Értesítő elsősorban a szovjet tapasztalatok egyre növekvő mértékű közvetítésével segítik elő szaktudományaink fejlődését.

A legzöb bizottság munkájában az elmúlt év folyamán végre előtérbe kerültek a központi elvi kérdések, a korábban szinte kizárólag szervezeti és személyi kérdésekkel foglalkozó napirenddel szemben. Több kiadványt nemcsak megjelenésük után, hanem már a kéziratban, illetőleg készülő közben megvitattak, elsősorban a Magyar Irodalomtörténeti és a Zenetudományi Bizottságban.

Tervezésünk tuljutott a kezdeti fokon, amikor még mi is a tudósok egyéni szándékainak összeírásából s nem a súlyponti feladatok felméréséből indultunk ki. Az Elnökség határozatai folytán a nyelvtudomány területén hat téma minősült akadémiai témának: a Magyar nyelvtan, az Értelmező Szótár, A magyar nyelv nagyszótára, A mai magyar nyelvjárások atlasza, A magyar nyelv finnugor elemei, A magyar nyelvtudomány története. Az irodalomtudomány területén négy problémakör: A magyar irodalomtörténet kézikönyve, a magyar klasszikusok kiadása és értékelése, Petőfi a világirodalomban, a Rákóczi-kor irodalma. A zenetudomány területén három: a magyar népzene feltárása és értékelése, a régi magyar zene emlékeinek feltárása, a magyar zenetudomány története. Az akadémiai témák kiemelése máris hasznos lépésnek bizonyult. Az erőket fokozatosan egyre inkább ezeknek a feladatoknak a megoldására koncentráljuk. A nyelvtudományi témák kutatásának az Akadémia Nyelvtudományi Intézete a központja, a többi téma kutatása még sokkal lazább keretek közt folyik, megosztva nagyobb számu olyan intézet közt, amely elsősorban oktatási feladatokkal van megterhelve, amelyekben kutatói állás nincs szervezve, helyiséghiány is akadályozza a tudományos munka kibontakozását.

Tudósaink ideológiai fejlődésének hatalmas lökést adtak Sztálin zseniális nyelvtudományi munkái, amelyek nemcsak a marizmus bilincseiből szabadították ki a mi nyelvtudományunkat is, hanem ha lassabban és fogyatékosabban is, megnyitották legkiválóbb tudósaink szemét a marxizmus-

leninizmus igazságának felismerésére és ezzel elindították őket az új szocialista tudomány megteremtése felé. Nagy segítség volt ebben a tekintetben az egyetemi és főiskolai tanszemélyzet, később az intézeti kutatók számára indított kétéves tanfolyam. A legutóbbi hónapokban végre az osztály egy nyelvész tagját, Lakó Györgyöt is kiküldte az Akadémia tanulmányutra a Szovjetunióba. Kívánatos, hogy ez a kezdemény a többi szaktudomány területén is folytatódjék. A népi demokratikus országokkal is megindult végre a tudóscsere. Az osztály tagjai közül Németh Gyula a Német Demokratikus Köztársaságban, több középkáderünk Csehszlovákiában és Romániában, Tamás Lajos pedig Albániában járt.

A káderutánpótlás szempontjából nagyjelentőségű az aspiránsképzés fejlődése: az osztály területén akadémiai tagok, doktorok és kandidátusok vezetésével 33 aspiráns képzése folyik, mégpedig a legutóbbi vizsgák tanulsága szerint legtöbbször igen jó eredménnyel. Megkezdődött és élénk érdeklődést váltott ki a kandidátusi vizsgájukat letett aspiránsok disszertációs témáinak bizottsági megvitatása.

II.

H i b á k .

Mindezt azonban csak kezdetnek tekinthetjük, elindulásnak tulajdonképeni feladataink megoldása felé. Vannak még hibák és hiányosságok munkánkban, az előttünk álló feladatokhoz képest teljesítményeink messze elmaradnak. Munkáinkat és vitáinkat még nem hatja át elég mélyen a marxizmus-leninizmus világnézete, nyelvtudósaink jelentékeny részében külön válik a szaktudomány régi módon való továbbművelése és a sztálini tételek hangoztatása. Marxista szövegeket használnak, ahelyett, hogy igyekeznének magukévá tenni a marxizmus-leninizmust egyetemes összefüggéseiben, s ezzel fejleszténék egész gondolkozásukat és tudományos módszerüket. Ugyanezzel kapcsolatos az is, hogy egyesek nincsenek kapcsolatban az élet, a gyakorlat által felvetett legelevenebb problémákkal. Ezért sikerült oly későn a terv súlyponti feladatául elfogadtatni a nyelvtani munkálatokat annak ellenére, hogy ez Sztálin munkáiból világosan következett és annak ellenére, hogy az egyetemi oktatás szempontjából is, de az anyanyelv használatának tudatossága, s a gondolkodás fejlesztése szempontjából általában is egyetemes érdekű feladat.

Amikor az újjáalakult Akadémia megkezdte működését, éppen hogy kezdetét vette nálunk a harc a magyar marxisták kisded csoportja és a régi polgári tudomány módszereivel és világnézetével, de tudományszakjuk lelkes szeretetével továbbdolgozó többi nyelvész közt. A marxista csoport rövid pályafutása alatt tett kárt, a legnagyobbat nem azzal, ami keveset írt, vagy mondott, hanem elsősorban azáltal, hogy legképzettebb nyelvészeink egész táborát távol tartotta a marxizmussal akkor mindkét oldalon azonosnak vett marxizmustól és a szovjet tudomány elmélyedő tanulmányozásától. Nyelvészeink többségében a nyelvtudományi cikkek hamarosan tudatossá tették Sztálin zseniális nagyságát, de annak megértése, hogy éleslátása a marxizmus-leninizmus legnagyobb mesterének éleslátása, hogy igazsága a marxizmus-leninizmus igazsága, sokkal nehezebben ébredt bennük. A cikkek termékenyítő hatásának sokáig korlátja volt, hogy inkább csak azt vették észre, amiben a marxizmus ellenében a polgári tudománynak is igazat adott, de a kijelölt új feladatok, a materialista nyelvtudomány megteremtése felé nem indította el őket mindjárt. Nagy haladást jelent a szegedi nyelvészkonferencia, amelyen az anyanyelvi oktatás kérdéseit vitatották meg, továbbá Pais Dezső akadémikus előadása alapján az irodalmi

nyelv kérdéseit. A kongresszus eredményeiről és hibáiról részletesen beszámolt Mőd Aladár cikke a Társadalmi Szemle januári számában.

Az élettel való kapcsolat és szocialista fejlődésünk szempontjából különösen nagy jelentősége van a nyelvművelő munkának, amelynek feladata segítséget adni az új élet új fogalmai helyes kifejezésének kialakításához, s ezzel támogatni népünk egész munkáját, egyszersmind biztosítani, hogy a szókinész bővülése, megújulása a magyar nyelv törvényeinek megfelelően menjen végbe, hogy az új élet meginduló nyelve minél helyesebb, magyarosabb és szebb legyen. E cél érdekében a Nyelvművelő Bizottság bevonta munkájába legkiválóbb íróinkat, de még nem sikerült vitáit rendszeressé tenni, igazán alkotó nyelvművelő munkát megindítani. Bizonyára sokat fog segíteni az, ha a bizottságnak megfelelően szerkesztett külön folyóirat fog rendelkezésére állni.

Az irodalomtudomány területén nem elég magas a viták és kutatások elvi színvonala. Az elvi problémák megvitatása még mindig nem elég rendszeres, pedig enélkül kutatóink fejlődése nem biztosítható és a tervezett kézikönyv megírása elé is akadályok fognak tornyosulni. Az 1951 decemberében rendezett irodalom-történész kongresszus rámutatott ugyan a legfőbb hiányokra, de a tanulságok levonása nem történt meg határozatok alakjában s nem indult meg utána a munka olyan méretű újjászervezése, amely a szükséges fellendülést állandósította volna. Ennek egyik oka az volt, hogy elnökségi biztatásra tulságosan közelinek láttuk a kutatóintézet felállítást, s annak keretében akartuk a kézikönyv előkészítését érdemlegesen megkezdeni. Mikor kiderült, hogy a terv egyelőre nem valósul meg, megkíséreltük az Irodalomtörténeti Társaság tudományos munkaközösségeit újjászervezni, de az addig is legtermékenyebben működő és legtöbb kutatóval rendelkező régi irodalmi munkaközösség kivételével kevés sikerrel. A Társaság munkáját tudományos vonatkozásban megnehezítette a népművelés területén rá hárult nagy feladat. Az Akadémia és a Társaság közt személyi egybeesések ellenére még mindig laza a kapcsolat. A legközelebbi hetekben meg kell vizsgálni, miképpen lehet ezeken segíteni. Az irodalomtörténeti publikációkban is akad még hiba az ideológiai tisztaság, a bírálat pártossága szempontjából is, másfelől előfordulnak a vulgarizálás különféle fajtái, az osztálykorlátok túlzott emlegetése legnagyobb írdinkkal kapcsolatban, a társadalmi elemzés egyoldalúsága az eszmai hatás művészi feltételei vizsgálatának rovására, harmadsorban éppen az egyoldalú, nem egyszer formalista, vagy az esszéizmus legrosszabb hagyományaihoz visszatérő elvtelen esztétizálás. Nem elég állandó a harc a burzsoá ideológiák és kutatási irányok maradványai, a kozmopolitizmus és nacionalizmus, a komparatizmus és szellemtörténet maradványai ellen. Az utóbbi időben éleződött ki a vita a textológia terén a nyelvészek egy részének álláspontja közt, amely a klasszikusok archaikus helyesírásának megtartását kívánja és az irodalomtörténészeknek a szovjet példát követő álláspontja közt, akik a klasszikusok kritikai kiadásában a széleskörű olvasóközönség és nemcsak a szaktudósok igényeit tartják szem előtt és a helyesírás dokumentálására csak bőséges fényképmások közlésével akarnak módot adni. Ez utóbbiak kiválasztásában természetesen örömmel veszik a nyelvészek segítségét és kívánatosnak tartják egyes vitás kérdések tisztázására a nyelvtudomány képviselőit is magában foglaló textológiai albizottság kiküldését. Az irodalomtörténeti kutatásnak éppen akadémikus művelői tulságosan el vannak szakadva a mai irodalom problémáitól, pedig szocialista fejlődésüknek is szüksége van legképzettebb irodalomtudósaink kritikájára, viszont az élő irodalom jelenségeivel, fejlődésével való foglalkozás nélkülözhetetlen szempontokat ad a múlt jelenségeinek megítéléséhez is.

Szervezeti szempontból irodalomtudományunk elmaradásának legfőbb okát ma már kutatóintézet hiányában kell látnunk.

A Világirodalmi Bizottság a múltban inkább műfordítások, mint a kutatás szervezésével foglalkozott és a káderek fejlődésére is károsan hatott a Világirodalmi Évkönyv terjesztésének megakadályozása. Hiba volt, hogy a bizottság ennek a kiadványnak előkészítésével, cikkeinek megvitatásával nem foglalkozott érdemlegesen, mert akkor meg lehetett volna akadályozni azokat a hibákat, amelyek miatt a könyv nem került nyilvánosság elé.

A zenetudomány területén a nagyszabású anyagfeltáró munkák mellett még mindig nagy nehézségek tornyosulnak a monografikus feldolgozás és a tudományos összefoglalás elé. A viták még sem eléggé elviek, zenetudósaink egy részének hiányzik még a szerves és közvetlen kapcsolata kibontakozó új életünkkel, legtöbbjüknek nem eléggé mély és nem eléggé átélt az ideológiai tudása, többeknél hiányzik a hajlam kollégialis együttműködésre. A bizottságban megindult és már két esetben komplex témákról más bizottsággal együtt folytatott viták tervszerűen tovább fejlesztendőek, így lehet csak elérni, hogy a zenetörténet legfontosabb kérdései helyes megvitatásra kerüljenek és a marxista-leninista zenetudomány, elsősorban a magyar zene történetének monografikus és összefoglaló munkáiban való feldolgozása létrejöhessen.

Az osztály egész területén kevés volt eddig a figyelem a rokonszakokkal való együttműködés, a komplex témák vizsgálata és a komplex módszerek alkalmazása iránt. Ezzel a kérdéssel az osztály egyik zártülésében és a szegedi nyelvészkongresszuson is foglalkoztunk. De az osztály tudományszakjai egymás közt és a filozófusokkal, történészekkel, folkloristákkal és művészettörténészekkel való együttműködésének megszervezése még a közeljövő feladata. Az irodalomtörténeti munkaközösségek és a Történettudományi Intézet megfelelő munkacsoportjai közt évek óta van valamelyes kapcsolat, de ez nem eléggé állandó s nem terjed ki egyformán minden korszak problémáinak megvitatására.

Külön fel kell vetnünk a II. osztály al közösen felállított Klasszika-filológiai Bizottság kérdését, amelynek elnöke a II. osztály vezetőségének tagja, eddigi előadója elsősorban történelemmel és filozófiával foglalkozott, szervezetenként és költségvetés szempontjából mégis egészen az I. osztályhoz kapcsolták. Munka folyt ezen a területen is, sőt elég nagy érdeklődéstől kísérve, de a bizottság munkájának nem volt igazán elvi vonala, nem történt meg a magyar kutatás súlyponti feladatainak kijelölése sem. A legutóbbi évtizedek klasszika-filológiai irodalmának bibliográfiájával kapcsolatban felvetődtek fontos kérdések s ettől és a bizottság titkárának legutóbb történt leváltásától várjuk a munka megjavítását, de a közeljövőben éppen az említett nehézségek miatt az OV. a II. osztály vezetőségével együtt szeretné ennek a bizottságnak a munkáját megvizsgálni.

III.

A meglévő hibákért és hiányosságokért a fő felelősség az osztálytitkárra, az osztályelnökre és az egész osztályvezetőségre hárul. Az osztályvezetőség nagyon kevés elvi irányítást adott a bizottságnak és társaságoknak, tárgyalásai túlnyomórészt a kapott szervezési feladatok és a különböző személyi kérdések tárgyalásában merültek ki. Az osztálytitkár nem fordított elég gondot és időt az osztály ügyeire, maga sem foglalkozott

elmélyülten felvetődött elvi kérdésekkel, a sokféle feladat közt elvesztette arányérzékét és beérte a felülről vagy kívülről felvetett legsürgősebb ügyek elintézésével.

Zárt osztályüléseket rendszeresebben csak 1951 decembere óta tartunk, ezek sem voltak mindig kellőképpen előkészítve, s az alapszabályok előirta beszámoló megvitatásán és tervek megszavazásán kívül a tudomány egyes konkrét problémái nem szerepeltek a napirendben. A legutóbbi zártülés a modern filológiai tanulmányok helyzetét és feladatait vitatta meg. A bizottságok működését az első két évben, mint az Akadémia legtöbb területén, az jellemezte, hogy tárgyalásaik-részen az Osztályvezetőség hibájából-tervek, pótlékok, ösztöndíjak megszavazásában merültek ki s maguknak a tudományszakoknak elvi és tudományos problémái csak elvétve kerültek szóba tervek megvitatásával kapcsolatban. Így a bizottsági munka sem a tagság nevelésére nem volt alkalmas, sem nem segítette elő tudományos problémák megoldását. Fordulat csak az 1951-i nagygyűlés óta mutatkozott először a Magyar Irodalomtörténeti és a Zenetudományi Bizottságban, legkésőbb a Nyelvtudományi Bizottságban. Az elmaradásért a felelőség jelentékeny részben a Nyelvtudományi Bizottság korábbi előadóját terheli. Ma már valamennyi bizottság munkatervében és gyakorlatában előtérbe kerültek a tudományos problémák.

Kádern munkánkban hiba volt, hogy nem igyekeztünk a feladatokat arányosan elosztani, az osztály tagjai közt és így néhány tag túlterhelése mellett a többiek fejlődését nem segítettük elő feladatok adásával.

Az akadémikusok körén túl főleg az irodalomtudomány területén dolgoztunk nagyon szűk káderrel és még mindig vannak jól indult, de oktatási vagy hivatali munkával túlterhelt kutatók, akiket nem sikerült tudományos terveink megvalósítása érdekében aktivizálni. Az aspiránsokkal való foglalkozás terén főleg a Nyelvtudományi Bizottságban van elmaradás. Sokat várhatunk ezen a téren az Akadémia új ösztöndíjpolitikájától.

Kádereink fejlődése szempontjából is súlyos károkat okoz folyóirataink megjelenésének rendszeretlensége, aminek fő oka a nyomda ki nem elégítő kapacitása, valamint az ütemezés hibái kiadó, nyomda és szerkesztők részéről egyaránt. De tudósaink munkafegyelme terén is vannak hibák ebből a szempontból is: megtartott akadémiai előadás publikálásra kész kéziratára hosszú hónapokig kell várni. A meglévőkhöz kívül folyóíratra, vagy Literaturnoje Naszledszto szerű sorozatra szükség van szöveg és forrásanyag közzététele végett, annál is inkább, mert az elmúlt évtizedek kutatása tulnyomó részben reakciós céllal válogatta meg az anyagot, másrészt a főuri és egyházi gyűjtemények nemzeti tulajdonba vétele során eddig ismeretlen fontos kéziratok szabadultak föl.

J a v a s l a t o k .

- 1./ Az osztályvezetőség vitassa meg az egyes szaktudományok súlyponti feladatait s tervszerűen ezek felé irányítsa a kutatást, ezekhez szabja a munkatervet minden vonatkozásban, eszerint alakítsa át mind az ülések, mind a kiadványok tervét. Az osztályvezetőség tárgyalásainak központjába elvi kérdések kerüljenek. Az apró szervezeti és személyi ügyek intézésére csak általános irányítást adjon a szaktitkárságnak és csak problematikus részleteket vitasson meg. Főfeladatának az osztály és a bizottságok vitáinak irányítását, feladatok és elvi szempontok kijelölését tekintse. E végezt tervszerűen folytassa a bizottságok elnökeivel és előadóival megkezdett megbeszéléseket.
- 2./ Szoros együttműködést kell teremteni a II. osztállyal, a közös feladatok és komplex témák megvitatására. Az osztályon belül is külön meg kell vitatni a komplex feladatokat.
- 3./ Ki kell dolgozni az Irodalomtudományi Kutatóintézet reális tervét; ha ebben az évben nem valósítható meg, az egyetemi magyar Irodalomtörténeti tanszékhez kell kutató állásokat kapcsolni és ebben a keretben kell a FOM-mal egyetértésben helyiségek és más dologi feltételeket biztosítani.
- 4./ Nagyobb mértékben meg kell osztani a funkciókat a legelfoglaltabbak tehermentesítése és kellőképpen fel nem használt káderek elsősorban fiatal marxista kutatók aktivizálása érdekében.
- 5./ Tartsa az osztály feladatának, hogy a hozzátartozó szaktudományok területén gazdájává legyen az egész kutatásnak és a tudományos közvélemény kialakulásának, hogy a tudományágak elvi kérdéseinek megvitatását, a felmerülő káros, hibás, a tudomány fejlődését gátló nézetek nyílt vitában való visszaverését közvetlenül vagy a bizottságok, intézetek és társaságok keretében szervezze meg.
- 6./ Biztosítani kell a folyóiratok sűrű és folyamatos megjelenését. A már elhatározott Értekezés-sorozatok fejlesztésén kívül fel kell újítani a Nyelvtudományi Társaság és az Irodalomtörténeti Társaság füzetes kiadványsorozatát. Meg kell indítani egy irodalomtörténeti anyag- és adatközlő folyóiratot.
- 7./ Kívánatos, hogy a Szovjetunióban nagyobb számban küldjön az Akadémia az I. osztályhoz tartozó tagokat és más kutatókat.
- 8./ Az aspiránsképzés problémáival az Osztályvezetőség és az Állandó Bizottságok foglalkozzanak rendszeresen.

Németh Gyula
osztályelnök

Waldapfel József
osztálytitkár.